

ECOUL HANGULUI

ANUL II, NR. 7

Director: LILIANA PÎNTEA

NINSOAREA DE PETALE

Am început cândva s-ascult
Arzândul inimii tumult.
El mă-ndemna mereu să cânt,
S-alerg spre tine, fredonând.

Am pornit pe câmp, în zori
Treceau pe ceruri șiruri de cocori.
Cărarea-mi șerpua în vale,
De sus ninge o ploaie de petale.

Călcam pe roua dimineții reci;
Tufe-ncâlcite nu te lăsau să treci.
Ascunse păsări îmi cântau vioi:
„Cirip, tu fată dragă, vino înapoi!”

O margaretă mi-a ieșit în cale;
În dar mi-a oferit a' ei petale
Și-a dispărut pe loc, la întrebarea
Degetelor, ce i-ai frânt splendoarea.

S-au răspândit pe jos petale albe,
Din care unii îngerii își fac salbe.
Răspunsul ei m-a scos puțin din fire,
Căci prevedea iubire și o despărțire.

Eu am rămas țintită-n drum
Și mă întreb încă și-acum:
„Cărarea am greșit-o eu,
Sau vrut-a astfel Dumnezeu?”

Cărarea-mi șerpua în vale,
Ninge de sus o ploaie de petale.
Bătrânul soare-n codri a apus,
Iluzii și speranțe, odat' cu el s-au dus.

Profesor, Mihai Doroftei

ECOUL HANGULUI

Revistă culturală și de istorie,
2011
Anul II, numărul 7

BIBLIOTECA COMUNALĂ HANGU**HANGU – NEAMȚ**

Fondator și Director revistă:
LILIANA PÎNTEA

Mediatizare:
Prof. Vasile Marcoci

Foto: sursa Internet

I.S.S.N. – on-line – 2068 – 4517
I.S.S.N. – format clasic – 2068 - 4878

Telefoane de contact:
Liliana Pîntea – 0722936339
Gavril Lupu – 0233/257524

**Toate materialele publicate în această
revistă sunt protejate potrivit Legii nr.
8/1996, actualizată, privind dreptul de
autor și drepturile conexe.**

**Potrivit art. 206 Cod Penal,
responsabilitatea pentru conținutul
articolelor publicate aparține autorilor.**

ARIPI SPRE LUMINĂ

„Cum aş putea să te uit, Doamne, pe Tine, Cel nevăzut, de nepătruns, Cel ce îmi umpli mereu inima și viața cu lumină, pace, bucurie, putere, răbdare; pe Tine, Care însemni pentru mine, pentru întreaga mea existență, tot binele? Tu ești însăși viața mea. Cum aş putea să Te uit, Doamne?”
(Sfântul Ioan de Kronstadt)

„Adevărul este, în egală măsură, o temelie și un element diversificator a tot ce este creat atât pentru propriile noastre fapte, cele dinăuntru și cele dinafară, cât și pentru tot ceea ce există și, în special, temelia rugăciunii. Fie ca toată viața să ți se întemeieze pe adevăr, toate faptele tale, toate gândurile și toate dorințele”.

„Am putea spune că sufletul nostru este o reflectare a chipului lui Dumnezeu. Cu cât aceasta este este mai fidelă și mai clară, cu atât sufletul ne este mai luminos și mai liniștit. Cu cât Dumnezeu ni se reflectă în suflet într-o mai mică măsură, cu atât el este mai întunecat și mai neliniștit. Și fiindcă la noi sufletul e totuna cu inima, se cuvine ca în ea să se reflecte, prin simțăminte, prin recunoștința noastră, adevărurile dumnezeiești și să lipsească cu desăvârșire tot ceea ce ar putea reflecta minciuna.”

Dumnezeul nostru este Dumnezeuul milei, îndurărilor și al iubirii de oameni și nu Dumnezeuul chinurilor și al pedepselor. Chinurile vin ca o consecință a păcatului, ele fiind și partea acelor ființe fără trup care l-au părăsit pe Dumnezeu. De aceea, dacă te căiești, sincer, din inimă, poți crede că vina pentru chinurile și suferințele tale o poartă păcatul și diavolul, dar nu numai acestea, ci tu însuși, fiindcă diavolul nu ți-ar fi putut face nici un rău dacă n-ar fi găsit în tine ceva de care să se agațe.”

Cât de real și de viu și l-au închipuit pe Dumnezeu sfinții cei ce au alcătuit rugăciuni, prin Duhul Sfânt, pentru a ne fi călăuză și nouă. Cu câtă înfiorare se rugau, dar și cu câtă dragoste și speranță! În rugăciunile lor fiecare cuvânt parcă rostește: „Dumnezeu este cu noi!” Dumnezeu este și cu voi, ne ascultă fiecare cuvânt, ne vede fiecare gând, fiecare dorință, nu trece cu veerea lacrimile noastre, nici un strop de lacrimă.”

”Deosebește în tine Duhul dător-de-viață și duhul care ucide sufletul. Când nutrești în suflet gânduri bune îți este bine și ușor. Atunci simți în inimă liniște și bucurie, și ai în tine Duhul cel Sfânt; atunci însă, când ești frământat de intenții rele sau de porniri ticăloase ți-e rău și te simți împovărat; această tulburare lăuntrică îți arată că ai în tine duh rău. Când duhul viclean se află în noi simțim o strângere de inimă și o neliniște și de cele mai multe ori o mare greutate de a ajunge cu inima la Domnul, fiindcă duhul cel rău leagă sufletul și nu-l lasă să se înalțe la Dumnezeu.”

(Sfântul Ioan de Kronstadt)

Evenimente locale

Un vis devenit realitate

Sâmbătă, 15 octombrie 2011, a avut loc, în comuna Hangu, un eveniment special – inaugurarea noului sediu al Primăriei Comunei Hangu. O investiție necesară, pentru care Gavril Lupu -

Primarul Comunei Hangu a pus mult suflet. Drumul până la finalizarea acestui edificiu a fost destul de lung și sinuos, iar problemele ivite uneori din cauza sincopelor financiare, alteori din cauza constructorului, ar fi dezarmat pe oricine altcineva, dar nu domnul Lupu Gavril, un om hotărât, perfecționist, perseverent, neobosit și tenace. În cadrul acestui eveniment a fost oficiată o slujbă de sfințire, de către un sobor în frunte cu starețul Mănăstirii Secu - Amariei Vichentie (născut la Hangu), împreună cu toți preoții din comună. Alături de distinșii invitați: Prefectul Mihai Archip, Vicepreședintele

Consiliului Județean Neamț - Mircea Pintilie, senatorii Ovidiu Mărcuțianu și Ioan Chelaru, deputații Ioan Munteanu, Emil Bostan și Culiță Tărăță, Vlad Marcoci, judecătorul Gheorghe Moroșanu (născut la Hangu) și primarii Constantin Catrinoiu (Bicaz), Petru Bîa (Poiana Teiului), Constantin Șchiopu (Ceahlău), Viorel Alexandroaia (Grințieș), Cristinel Gheroghiu (Farcașa) și mulți alții, au participat consilierii locali, salariații primăriei și alți oaspeți.

Cuvântul de deschidere a fost rostit de către preotul paroh Ioan Simiraș, care a afirmat că: „Pentru a ridica o asemenea clădire a fost nevoie de multă voință și sânguință. Au lucrat și au ostenit Primarul Gavril Lupu, colaboratorii săi și oamenii locului. Știm cu toții că primarul nostru n-a dormit nopțile, dar iată că acum ne bucurăm de roadele osteneții. Pentru că ce este mai important pentru un organism, decât creierul? Și trebuie să recunoaștem că pentru o comunitate, primăria este un adevărat creier. Dumnezeu să ne ajute!”. A urmat Prefectul județului Mihai Archip, care a impresionat asistența, prin mesajul special pe care l-a transmis: ”Mulțumesc domnului primar pentru invitația pe care ne-a trimis-o tuturor. Nu știu dacă ați reținut ce scria pe această invitație, însă mie mi-a atras atenția un citat din Nicolae Iorga, care spune că „fiecare loc are o poveste a lui”. Se știe, povestea acestui edificiu este o poveste de iubire, de respect, de demnitate și de sine. Când rostesc de sine, mă refer la domnul primar și la locuitorii acestei comunități. Așa cum spunea și părintele, primăria este creierul, iar eu aș spune inima cetății. De aici emană forța și destinul unor oameni, iar primăria este o emblemă, o imagine care înmănușează și vă definește pe dumneavoastră, cei care locuiți în această zonă. Acum venim și noi cu dramul nostru de iubire și îl adăugăm la bucuria tuturor. Îl felicit, din toată inima, pe domnul primar, pentru eforturile pe care le-a făcut și pentru această realizare.” Cuvinte de suflet au rostit și deputatul Ioan Munteanu care a amintit, printre altele că: ”Primarul Gavril Lupu este printre primii promotori, alături de primarul comunei Ceahlău, care a început să atragă fonduri europene în comunitate.”, Senatorul Ioan Chelaru care a afirmat: ”Este un moment special pentru comunitatea din Hangu, dar e un moment special și pentru noi, cei veniți aici, la inaugurare. Iar dacă ne aflăm astăzi aici este și pentru că aveți, în fruntea comunei, un om deosebit de vrednic, pe

Evenimente locale

care îl felicit și vă felicit și pe dumneavoastră pentru că ați avut inspirația să alegeți un astfel de primar.”, precum și deputatul Culiță Tărăță care a precizat: ”Dragi prieteni, comuna Hangu reprezintă o emblemă în județul Neamț și mai cu seamă pentru zona de munte. Vă felicit că aveți un primar atât de vrednic. Rezultatele se văd, iar faptul că în urma lui lasă o dâră ușoară, asta înseamnă extraordinar de mult pentru comunitatea dumneavoastră și pentru județul nostru. De aceea, cu tot sufletul, țin să-l felicit pe primarul Gavril Lupu și o fac din toată inima, pentru ceea ce a făcut pentru comuna Hangu. Noua primărie va dăinui peste ani și generații de-a rândul vor spune: clădirea asta este făcută pe timpul lui Gavril Lupu.” La final, Primarul Gavril Lupu a adresat câteva cuvinte celor prezenți:” Distinși oaspeți, stimați invitați, dragi colegi, mă simt onorat și vă mulțumesc, din suflet, că ați răspuns afirmativ invitației noastre, pentru a inaugura, astăzi, împreună, noul sediu al Primăriei Hangu. Construirea unei locații noi pentru Primăria Hangu devenise, de foarte multă vreme, o necesitate. Vechiul imobil, edificat în grabă, la strămutare, începuse ușor, ușor să se degradeze, iar din 2005, birourile au devenit neîncăpătoare pentru salariați și pentru toate documentele existente în primărie, de aceea, am fost nevoiți să mutăm într-un alt sediu întreg compartimentul contabilitate, în detrimentul cetățenilor și a celor care aveau nevoie de serviciile oferite de această instituție. Construcția acestui edificiu a început în toamna anului 2007 și a înaintat destul de anevoios, în mare parte din cauza lipsei resurselor financiare dar și din cauza constructorului (S.C. Grossmann Engineering Group SRL – București). Proiectul Sediului Primăriei Hangu a fost realizat de S.C. INTEL PROIECT SRL – Piatra Neamț – proiectant domnul inginer Coman Ștefan, de partea de arhitectură s-a ocupat domnul arhitect Cristi Slătineanu, de partea de rezistență domnul inginer Mușat Cristian, iar ca diriginte de șantier domnul inginer Manolache Neculai. Noul sediu al primăriei oferă salariaților condiții optime de lucru, iar solicitanților, servicii de calitate.Țin să precizez că autoritățile locale sunt preocupate continuu de creșterea nivelului de trai al locuitorilor din comuna Hangu, de aceea, în ciuda crizei pe care o traversăm am reușit să extindem rețeaua de alimentare cu apă, din satele Hangu și Chirițeni și în satele Buhalnița și Ruginești unde vor exista canalizare ape uzate și stație de epurare și spre marea mea satisfacție, s-a aprobat proiectul pentru Alimentare cu apă a satului Grozăvești (vitregit din acest punct de vedere) și proiectul pentru Reabilitare Cămin Cultural Hangu. Am reușit, de asemenea, să asfaltăm Drumul Comunal Buhalnița, pe o lungime de 900 ml, Drumul Comunal Grozăvești, Drumul Comunal Ruginești și centrul comunei Hangu. Amintesc și investiții puse deja în serviciul membrilor comunității: Grădinița Hangu, Sala de sport și Parcul din centrul comunei. Avem proiecte trimise spre aprobare pentru asfaltarea DC 146 Boboteni și DC 149 Audia, pentru construirea unui bloc ANL cu 16 apartamente, pentru stație de epurare și canalizare ape uzate Hangu și Chirițeni. Vă mulțumesc, încă o dată pentru prezență și le mulțumesc, în mod special, celor care au avut încredere în mine, celor care m-au ajutat și m-au susținut și vă doresc tuturor, ca Bunul Dumnezeu să vă dăruiască dumneavoastră și celor dragi, sănătate și bucurii și să vă călăuzească pașii pretutindeni.”

A consemnat, Liliana Pîntea

Hangu - file de istorie

Drumurile Hangului pe Calea Mare

Era drumul străvechi, utilizat din cele mai vechi timpuri. Domnul profesor crede că a fost și drumul pe care au venit primii locuitori în zonă, încă din epoca pietrei, obiectele din piatră descoperite de arheologi în zona Hangului, se aseamănă cu cele din răsaritul Moldovei, de pe terasele Prutului.

Drumul acesta trecea prin Hangu, continua pe valea Bistriței și Bistricioarei spre Transilvania prin Tulgheș. Pe teritoriul Hangului, drumul acest urma pârâul Hangului până la Boboteni de unde urca pe Dealul Doamnei până la Vîrful Palanca, de aici cobora pe Valea Cracăului Alb Până la Mitoc și mai departe spre Crăcăoani și de aici spre Piatra Neamț. De la Mitoc, în stânga ,peste Dealuri, sau de la locul numit Rotunda, se putea ajunge, pe scurtătură, la Mănăstirile Sihla, Sihăstrie și de aici spre Secu, Mănăstirea Neamț, Cetatea Neamț și Tg, Neamț. Drumul acesta era des folosit de Hangani pentru a-și duce produsele lor la târguri spre a le vinde și a cumpăra cele

ce aveau nevoie, deoarece, după cum spune un document din 1803, hanganii, “neavând loc de hrană și hrana lor o aduc pe cai din alte părți”.

O legenda din partea locului spune că se numește acest drum Calea Mare, fiindcă pe aici ațineau calea negustorilor, dintre care mulți erau evrei (jâdani în limbajul de atunci) hoții acelor vremuri, deci Calea Mare ar fi fost drumul cel mare al hoților dintre care sunt amintiți Vasile cel Mare, unii spună ar fi fost de la Grințieș, Niculiță, frații Baltă dar și alții cum ar fi unul pe nume Costache Bârdăzău. Este și un cântec: Pe Calea Mare, Umblă hoții dea'n călare, Cu cuțate și pistoale, Și strigă în gura mare: Hei custură! hei cuțat! Pân amu te-am ascuțit, Te-am ascuțit d'un bolahahan, Să iau gologanii de la jâdan, Să-l mângâi pe sărăcan.

Mergând spre Calea Mare, dinspre Gura Hangului spre Boboteni întâlnim, pe partea stângă Pârâul Mitrofan. Numele a rămas de la un călugăr numit Mitrofan și care a viețuit în acest loc prin secolul XVII. Se spune că acest călugăr s-a dus de aici la Buzău, ajungând meșter tipograf și a contribuit la tipărirea Bibliei din 1688,

prima Biblie în limba română. În locul acesta au viețuit și alți călugări dintre care unul și-a luat viața spânzurându-se. De atunci, cărarea pe care o foloseau călăgării în mod obișnuit a fost denumită , o bucată de vreme, **Cărarea spânzuraților**.

În partea dreaptă, puțin mai sus de Mitrofan, Pârâul Audia se varsă în Pârâu Hangu. Acolo , la poalele Muncelului și-a stabilit adăpostul Baba Auda, de la care a luat numele satul și pârâul Audia, după cum ne spune una din legendele locului. În continuare, tot pe partea dreaptă, întâlnim Coasta Dohotarilor sau Dohotăria. Localnicii nu-și mai amintesc de ce s-a numit acest loc

astfel dar știu că există persoane în Hangu cu acest nume. Denumirea *Dohotăria*, ne arată că aici se făcea **dohotul** . Pe internet am aflat cum se obținea dohotul și vă spunem și dumneavoastră. *Dohotul* era numit și *unsoare* sau *păcură* Locuitorii munteni care se îndeletniceau cu fabricarea dohotului jupuiiau de coajă mestecenii bătrâni și tineri, lăsându-i în picioare sau doborându-i Pentru a obține „păcura”, se practica un cuptor în pământ, în care se depozitau 10 care de coajă de mesteacăn. Coaja trebuia să ardă circa 48 de ore. Fundul cuptorului era pardosit cu lespezi de piatră, și după ce cuptorul era ticsit cu coajă de mesteacăn, se acoperea cu un strat de pământ în care se lăsau câteva orificii. Din cuptor, „păcura” se scurgea printr-un șanț mic într-o groapă alăturată. Urma umplerea butoaielor cu „păcură”. Această „unsoare” asigura protecție (și ani mulți) draniței de pe casă, dar se folosea și la

Hangu - file de istorie

ungerea osiilor de la care și pentru încălțăminte . Un cuptor producea până la 20 vedre de păcură (1 vadră = 10 oca=1 litru și un sfert). Dohotul era un produs folosit în gospodăriile hanganilor care se vindea și pe la târguri ca și varurile. Producerea acestora din urmă explică de ce mai multe locuri din Hangu se numesc *Varnița* sau *Vărărie*.

Din nou, în stânga drumului întâlnim *Pârâul Verii*. Călăuza noastră, domnul Onu Ion, ne lămurește că această denumire vine de la faptul, că locuitorii își aduceau aici vitele lor în primăvară.

Mai departe, spre dreapta intrăm pe *Pârâul Sasului* și urcăm pe Dealul Doamnei peste care trece Calea Mare. Aflăm că sașii sunt o populație de neam german din Transilvania și că unul din aceștia s-ar fi așezat pe aceste locuri ocupându-se cu creșterea oilor. Este și altă părere că ar fi trecut pe aici un negustor sau meșter sas spre Tîrgu Neamț și mai încolo spre Baia.

În ceea ce privește *Dealul Doamnei*, legenda ne spune că soția domnitorului Petru Rareș, în 1538, s-a retras spre Transilvania din pricina invaziei turcești. A ales drept cale de retragere acest drum care trecea prin Hangu. Trecând de Palanca, a poposit pe dealul care îi oferea un bun loc și o vedere deosebită asupra Ceahlăului. Acest popas al doamnei domnitorului Moldovei i-a determinat pe locuitorii din Boboteni să numească dealul pe care s-a odihnit Dealul Doamnei.

Domnul profesor ne spune că tot aici a poposit, prin anul 1646, când domnitor al Moldovei era Vasile Lupu, un călător străin, Bandini, care a lăsat însemnări despre călătoria sa. Bandini a întrebat călăuzele lui ce înseamnă Hangu și i s-a răspuns că înseamnă *ecou*. »Întrădeavăr, spunea Bandini, din Dealul Doamnei până-n Valea Bistriței ecoul se rostogolește de 9 ori ». Poposim și noi mai mult pe Dealul Doamnei pentru a ne bucura de priveliște și a afla legendele *Muntelui Altan*, a cetății și a comorii ce o adăpostește. Locuitorii din Audia asociază numele satului lor cu Altanul, cu cetatea Altan și cu Palanca. Potrivit tradiției, la Altan s-a construit o cetate sau o cetățuie, cu rol de supraveghere a drumului pe care puteau năvăli migratorii asiatici. Nu departe de Altan, pe Calea Mare, se află și un loc de trecere îngust și prăpăstios, unde, cu puține lucrări de apărare, un grup mic de oameni putea să se opună unor cete mari de năvălitori. Locul respectiv a fost numit Palanca, semnificând tocmai un asemenea loc cu o întăritură rudimentară din lemn și pământ. Populația retrasă din calea năvălitorilor

în locurile mai ferite de pe pârâul Audia, era avertizată de străjerii de la Altan, prin sunet de corn și prin focuri aprinse pe înălțimi care se puteau ușor observa. Când dădeau semnalul din corn că năvălitorii s-au retras, locuitorii spuneau : „Se aude buciumul “.

Astfel a părut numele satului *Audia*

Cetatea se află pe vârful *Muntelui Altan*. Sunt și toponime care amintesc de existența ei : *Piciorul Cetății*, *Pârâul Santului*. Domnul Gheorghe Balan spune că a aflat de la bătrâni că pe la 1831 se mai vedeau rămășițele unei construcții de lemn. El a văzut chiar și o lespede de piatră pe care se afla o inscripție. Spune că a descifrat următoarele litere: **K, E**, un **V** cu două virgule în colțul din dreapta sus și un **L**. Tot la Altan găsim locul numit *Bouria* de la Altan, semnificând locul unde sunt aduși boii în timpul verii pentru pășunat.

În dreapta Altanului, dacă mergem pe obcină (cu acest prilej am aflat și noi că *obcina* este drumul pe munte ce desparte versantele muntelui și proprietățile a două comunități și este obștesc, adică folosit în comun) spre dreapta găsim vârful *Bouleț*. Amândouă aceste nume de locuri vorbesc despre o ocupație de seamă a locuitorilor din Hangu – creșterea animalelor

Hangu - file de istorie

mari (de muncă și de hrană). Sunt și alte toponime care ne duc cu gândul la aceeași ocupație, de exemplu *Buhalnița*. Am aflat cu acest prilej (de la domnul profesor), că hanganii creșteau un număr impresionant de vite de muncă. În 1830, în satul Hangu erau 431 de boi de jug și 583 de vaci pentru lapte. Și vrednicia locuitorilor săteni era apreciată după numărul vitelor de muncă și a vacilor. Sătenii erau împărțiți în trei categorii: frunțașii, cei cu 4 boi și vacă, mijlocașii, cei cu doi boi și vacă, codașii, cei fără vite de muncă. Pe la Bouleț, locuitorii din Audia ajungeau la Mitoc. Era o variantă a drumului Calea Mare.

În continuare, în dreapta dăm peste vârful **Stirigoiu**. I s-a spus așa de la numele unei plante otrăvitoare care crește aici. Mai jos se află Poienile, în această parte a locului s-au stabilit niște

călugări, spune domnul Acojocăriței că proveneau de la vechea Mănăstire a Hangului. De atunci a rămas denumirea de *La Chile* sau *Pârâul Călugărului*. Sub Altan se găsește locul numit astăzi Smizi și unde se zice că și-au stabilit tabăra o bucată de vreme un grup de pecenegi. În stânga Altanului, pe Obcina Rea, ajungem din nou la Calea Mare. În locul numit *Poiana Jâdanului*. Domnul Gheorghe Balan spune că se numește așa fiindcă aici a

fost jefuit și maltratată un evreu care venea de la târg spre Hangu. Fiindcă nu vroia să spună unde sunt banii, hoțul Bârdăzău l-a strâns de gât și când acesta a scos limba i-a tăiat vârful limbii cu cuitul. Domnul Onu Ion are altă părere. Zice că i se spune Poiana Jâdanului fiindcă aici poposeau de obicei evreii care veneau de la târg.

De la Poiana Jidanului, Calea Mare trece pe lângă vârful *Palanca*. Se cunosc momente în care au trecut și prin Hangu oștiri străine, fie că se retrăgeau spre Transilvania, după ce suferiseră înfrângeri din partea oștirii Moldovei, fie că treceau spre zona Neamțului, încercând să ia prin surprindere apărarea Moldovei.

În anul 1395, Sigismund de Luxemburg, regele Ungariei, intră cu oștile sale în Moldova, distruge o parte a țării și asediază Cetatea Neamțului. Oștirea moldovenească înfrânge armata maghiară în locul numit Hindău (aproape de Ghindăoani). Ceea ce a mai rămas din oștirea maghiară s-a retras spre Transilvania, prin valea Cracăului, spre Hangu, pe Calea Mare. În fața unor asemenea năvălitori s-a ridicat pe creasta cea mai înaltă a Dealului Doamnei, o întăritură rudimentară de lemn – o palancă, denumire păstrată până astăzi. *J.A.Vaillant, în călătoria sa de la Iași la Ceahlău, ajungând la Cetățuia Palanca, lângă Atan, spunea că „și merită numele, căci eram acolo ca într-o cetate. Fără îndoială o mână de oameni s-ar fi putut apăra ușor acolo chiar împotriva unei armate întregi”.* Nu se poate stabili când anume s-a ridicat acea *palancă*, oricum însă, existența ei ne vorbește de lupta hanganilor împotriva invadatorilor. Vor fi participat locuitorii din Hangu și la acțiunea de urmărire a oștirii maghiare, în 1467, condusă de regele Matei Corvin care, după înfrângerea suferită la Baia din partea lui Ștefan cel Mare, pentru a scăpa de la o nimicire totală se retrăgea spre Transilvania. Regele Matei Corvin, pentru a ajunge cât mai repede în Transilvania, a ales drumurile care treceau peste Petru Vodă și pe la Mitocul Crăcăoani

Hangu - file de istorie

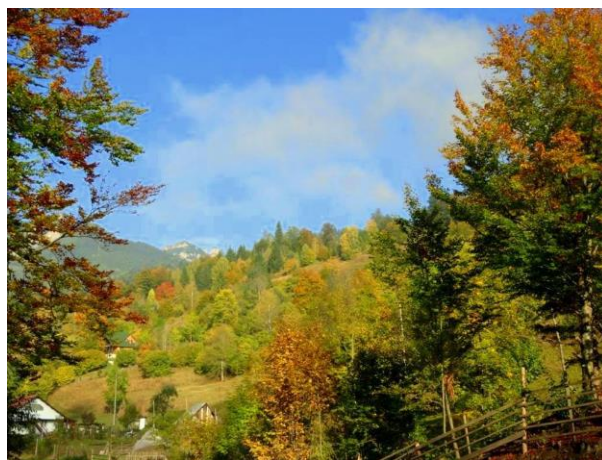
spre Audia. Erau drumuri și poteci mai greu de parcurs, dar mai scurte. Urmăriți de Ștefan cel Mare, ungurii au avut de înfruntat și atacurile populației din așezările prin care au trecut, deci și a locuitorilor din Hangu. Partea cea mai mare a armatei ajungând în munți și găsind drumul închis cu arbori prăvăliți, după ce își arse carele și alte bagaje și după ce îngroapă în pământ 500 de tunuri, ca să nu pună moldovenii mâna pe ele, scapă cu fuga”.

Tot pe aceste drumuri lateralnice a intrat în Moldova Petru Aron, cu scopul de a-l îndepărta pe Ștefan cel Mare din domnie. Înștiințat despre această incursiune Ștefan îl întâmpină la Orbic, în apropiere de Buhuși. Petru Aron este prins și decapitat. După înfrângerea de la Războieni (1476), Ștefan cel Mare s-a putut retrage cu ușurință la adăpostul codrilor în regiunea Hangului unde și-a putut reorganiza armata, înrolând păstorii, pe cei care căutau refugiul în munți, pe țăranii care-și căutau familiile după alungarea tătarilor. Tradiția, păstrată în popor, vorbește despre Poiana Colibița, la gura Largului, nu departe de Hangu, unde s-ar fi refugiat Ștefan cel Mare. Dar o *Colibița* se găsește și lângă Vârful Palanca, în Hangu. De aici el putea supraveghea mișcările armatei otomane, care împânzise Moldova după jafuri și ataca cetățile – Neamț, Suceava, Hotin – fără a le putea cuceri. O mărturie a retragerii domnitorului Ștefan în regiunea

Hangului pentru reorganizarea oștirii și continuarea rezistenței împotriva dușmanului, o constituie una dintre cele mai frumoase legende din regiune – legenda despre movila călugărului. Călugărul era un ostaș de-al lui Ștefan, care avea misiunea de a supraveghea mișcările turcilor ce se aflau la Cetatea Neamțului, asediind-o. Fiind descoperit de către turci, el este ucis. Domnitorul poruncește să fie înmormântat ca un oștean viteaz, însă din pricina terenului stâncos, neputându-i-se săpa groapa, trupul i-a fost acoperit cu crengi de brad. Toți ceilalți oșteni treceau pe lângă mormântul ostașului și aruncau câte o creangă de brad. Până astăzi toți călătorii care trec prin locul respectiv rup câte o ramură verde de brad, aruncând-o peste movila călugărului. Există credința că cel care nu face acest lucru este pedepsit de anumite forțe tainice.

În anul 1566, un pretendent la tronul Moldovei, Ștefan Mâzgă, „strângând păstori și altă adunătură” cu „mulți haiduci” a pornit din Transilvania împotriva lui Alexandru Lăpușneanu, care domnea pe atunci în Moldova. A căutat să-l surprindă nepregătit pe domnul Moldovei, alegând drept cale de năvălire în țară, drumul ce trecea prin Hangu. Datorită sistemului de supraveghere bine pus la punct, voievodul a fost informat cu atâta promptitudine încât oastea sa i-a ieșit în cale undeva mai sus de Cetatea Neamțului, zădărniciindu-i acțiunea.

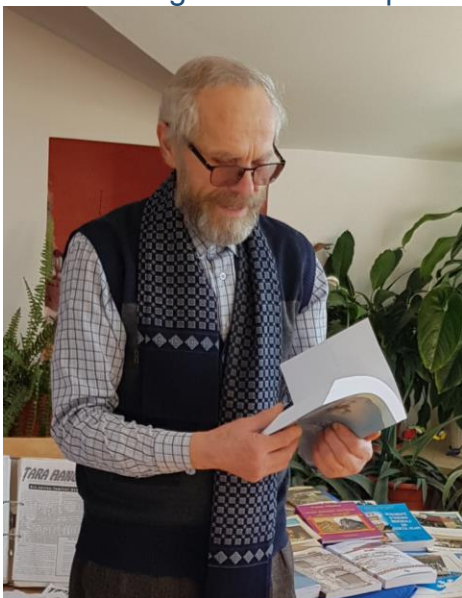
Dincolo de Palanca, în fundul Hangului, se găsește vârful *Crainicul*. Și acesta ne amintește de străji și de semnalizare în vreme de primejdie, *crainic* însemnând cel care anunță, cel care vestește. Lângă Crainicul se află muntele *Porcăretul*, denumire care vorbește despre bogăția în vânat, despre porcii mistreți. Coborând spre Muntele Hangului, întâlnim și muntele *Vârful Mare*. Domnul Gheorghe Balan, ne spune că pe acest vârf se aprindeau movilele de iperi uscați, pregătite din vreme, și astfel, prin focurile care se vedeau de departe, se anunța un pericol. Tot de la dumnealui aflăm despre un alt drum din Hangu care amintește despre alte evenimente istorice - **Drumul Rușilor**. Se numește așa deoarece a fost amenajat de ruși de pe Calea Marea spre Vârful Mare și de acolo la Mogorogea, în Largu Acțiunea s-a desfășurat prin august 1944, în al II-lea război mondial, Rușii îi urmăreau pe nemții care se retrăgeau spre Transilvania. Armate rusești au coborât atunci în Hangu venind pe Calea Mare, prin Boboteni dar și prin Audia. Spun bătrânii că atunci au văzut și ei celebrele « Katiușa ».

Invitație la lectură

Citind o carte

A trecut ceva vreme de când, dumneavoastră, domnule profesor, mi-ați trimis cartea Mărturisiri.

Desigur că m-a surprins în mod plăcut gestul, dar m-am bucurat și mai mult de faptul că „ați îndrăznit” și ați publicat „mărturisirile” dumneavoastră, fapt care nu poate decât să bucure pe toți cei care vă cunosc și vă apreciază și, în mod deosebit, pe cei din Țara Hangului, sintagmă pe care deseori o amintiți în paginile cărții.

Sunt dator cu o explicație, întrucât am întârziat cu aprecierile mele, firești în asemenea situații. M-am gândit deseori să vă scriu gândurile mele despre carte, dar am simțit așa o rețineră, o sfială, ca și atunci când, elev fiind, când vedeam de departe, pe învățătorul sau pe profesorul meu, preferam să mă fofilez sau să o iau pe alt drum, pentru a nu da ochii cu dumnealor. Cred că era vorba de un respect deosebit față de aceștia, sădit de generații întregi, și de o neîncredere ce o simțeam în mine, ca elev. Cum să dai ochii sau să stai de vorbă cu domnul învățător sau cu domnul profesor, eu, un simplu elev? Faptul că ați revenit și mi-ați cerut în mod direct să vă trimit aceste aprecieri, mi-a dat curajul și m-am apucat de lucru, cerându-mi scuze pentru atitudinea mea și rugându-vă de iertare.

Și acum să vă fac și eu niște mărturisiri. Nu pot să scriu despre cartea dumneavoastră. fără să vă spun cam cu ce impresie am rămas, după ce timp de trei ani, mi-ati fost profesor de matematică, în clasele liceale. Un om sigur pe el, conștient de valoarea lui și de menirea pe care o are, totdeauna calm, cu un zâmbet reținut, ne respecta și primea respect. Câteva cuvinte spun totul despre omul pe care îl aveam, noi ca elevi, în față și care ne preda matematica: SIGURANȚĂ DE SINE, SOBRIETATE, PROFESIONALISM, CONCIZIE, DISTINCȚIE.

Pe când trăia domnul Teoctist Galinescu - Dumnezeu să-l odihnească! - mă duceam pe la dumnealui și discutam despre revista „Țara Hangului”, ce format să-i dăm, ce articole să introducem și alte probleme legate de revistă. Odată, scoate un dosar și-mi spune: "Domnu ' Drugă, știi ce am eu aici? Materiale de la domnul profesor Doroftei". Se vedea că este încântat, la fel simțeam și eu, fiindcă ne bucuram că revista noastră a trezit interesul unor oameni de valoare de pe Valea Bistriței. Mi-am dat seama însă că era vorba de ceva mai mult, de o legătură mai veche și mai strânsă între domnul Teoctist și dumneavoastră. Abia după după ce am citit Mărturisiri am aflat că ați trăit experiențe nefericite comune.

În ceea ce privește cartea pe care ați publicat-o, vă felicit încă odată pentru aceasta, și mă bucur că ați făcut acest lucru. Citind-o, mi-am spus că este o împlinire a personalității dumneavoastră. Nu mi s-a părut că viața dumneavoastră ar fi avut urcușuri și coborâșuri, ci a fost viața unui om care, ca și plutașii - despre viața și activitatea cărora ați scris cu atâta căldură - care duceau pluta la schela Pietrei fără să o spargă, adică o duceau întregă, trecând peste praguri, peste grinduri și înfruntând și alte pericole, ați depășit greutățile vieții cu mult curaj, ați înlăturat furtunile care s-au abătut asupra dumneavoastră sau le-ați rezistat până ce au trecut. Este

Invitație la lectură

drumul unui om puternic, așa cum au fost și domnul Teoctist Galinescu și părintele Iustin Pîrvu și mulți alții care au cunoscut închisorile comuniste. Numai oamenii puternici au putut rezista încercărilor și s-au putut realiza în ciuda celor care vroiau să-i distrugă ca oameni și să îndepărteze încrederea celorlalți în ei ; numai astfel de caractere puternice, deși erau continuu supravegheate, au putut să-și îndeplinească menirea: să-și desăvârșească pregătirea, să pregătească și să educe zeci de generații de elevi. Este drept că opresorii au putut să întârzie afirmarea dumneavoastră, dar nu au putut s-o oprească.

V-ați ascuns durerea, ați uitat amarul, abia dacă răzbate, din paginile cărții, pe ici, pe acolo, un pic de revoltă împotriva unui regim politic și contra unor oameni care v-au închis drumul cel drept și normal al vieții, și ați lăsat să învingă și să iasă la suprafață dragostea, încrederea, iubirea și speranța.

Cartea dumneavoastră evidențiază elementele crezului care v-au susținut și v-au făcut învingător: **CREDINȚA ÎN DUMNEZEU, DRAGOSTEA DE PATRIE ȘI DE NEAM, FAMILIA, IUBIREA PENTRU MELEAGURILE NATALE ȘI PENTRU OAMENII DE PE VALEA BISTRIȚEI.**

Impresionează, domnule profesor, faptul că nu ați lăsat

nimic la voia întâmplării, că ați încercat să lămuriți problemele, delicate desigur, cu persoanele care v-au fost dragi, le-ați iubit, dar viața le-a îndepărtat de dumneavoastră.

Poezia, cea religioasă și celelalte poezii vă completează personalitatea și reliefează talentul de scriitor, de poet capabil să transpună în limbaj artistic, sentimentele puternice pe care le-ați trăit. Poate a fost un refugiu , o intimitate, departe de răutatea lumii exterioare sau poate o complementaritate a personalității dumneavoastră.

Povestirile, pe lângă faptul că vă impun ca un povestitor cu un limbaj atractiv și ușor de asimilat, pot fi considerate adevărate documente, surse istorice pentru perioada de timp și pentru evenimentele la care se referă. Pentru mine prezintă un interes mai aparte întrucât tratează evenimente ce s-au întâmplat în Țara Hangului.

O carte reușită, domnule profesor, și care, sper, că va fi urmată și de altele. Se bucură Țara Hangului, că o nouă personalitate se afirmă și vă adăugați celorlalte personalități ale Țării Hangului și că literatura acestei regiuni s-a îmbogățit cu o lucrare despre care se poate spune - așa cum a spus odinioară un poet - „ Carte frumoasă, cinste celui care te-a scris!” Regret că domnul Teoctist nu mai este! Ar fi fost primul care ar fi salutat editarea acestei opere!

Dumnezeu să vă dea sănătate, dumneavoastră și familiei , și să vă ajute în proiectele de viitor. Vă spune aceasta un fost elev , care, deși nu a avut o mare iubire pentru disciplina care ați predat-o, se bucură că pe Valea Bistriței, sau Țara Hangului s-au născut și trăiesc oameni valoroși și cu adevărat *oameni* așa cum sunteți dumneavoastră.

Cu multă stimă și cu adânc respect,
un fost și actual elev, locuitor al Țării Hangului
profesor, Gheorghe Drugă

Post Scriptum: Am scris „ și actual elev” pentru că am învățat multe din **Mărturisiri**.

Daruri neprețuite

„Moș Nicolae” a venit și la Biblioteca Hangu

Ar trebui să nu uităm niciodată să fim copii și să ne bucurăm, cu tot sufletul, de fiecare clipă în care dorințele noastre devin realitate, să-l așteptăm, nerăbdători, cu ghetuțele pregătite, pe Moș Nicolae și să-l așteptăm, emoționați, pe Moș Crăciun și, chiar dacă ei uită mereu să vină, se întâmplă ca, exact atunci când ne așteptăm mai puțin, să ne surprindă, așa cum s-a petrecut, de curând, la Biblioteca Comunală Hangu, unde a venit Moș Nicolae, trimis de **Grupul Editorial Corint** și nu

oricum, ci cu 50 de volume noi, printre care amintim: „Cartea neagră a secretelor”, „Vânătorul de furtuni”, „Secretele Vezuviului”, „Pirații din Pompei”, „Stăpânul viselor”, „Sophie și cămila albă” (în valoare de 435 lei), oferite gratuit, aducând, așa cum atât de frumos s-a exprimat domnul Director de difuzare Răzvan Stanciu „zâmbete pe chipul copiilor” împreună cu multe bucurii și, desigur, speranțe.

Nu a fost foarte simplu și nici foarte ușor ca Moș Nicolae să ajungă de la București la Hangu, de aceea aș vrea să mulțumesc, din suflet, Echipei Grupului Editorial Corint și, în mod special domnului **Director Răzvan Stanciu**, care s-a înarmat cu multă răbdare pentru a ne citi povestea și care a decis să ne ofere cel mai minunat și mai prețios cadou – **CĂRȚILE**.

Mulțumesc și Fundației IREX care ne-a oferit, prin Programul Biblionet – “Lumea în biblioteca mea” extraordinara șansă de a dărâma zidurile cetăților, în care își duceau existența, resemnate, bibliotecile publice din mediul rural (inclusiv Biblioteca Hangu) și ne-a permis să evadăm în infinitul univers al cunoașterii și să „vorbit” tuturor despre toate momentele speciale pe care le trăim, în acest context.

Grupul Editorial Corint m-a învățat că acolo unde a murit până și speranța, mai rămâne pasiunea care să ne facă să mergem mai departe, că uneori putem deveni curajoși și perseverenți de dragul persoanelor și a viselor în care credem, iar eu cred, cu tărie, în cei care trec pragul Bibliotecii Hangu, iar Grupul Editorial Corint m-a învățat să cred și în vise și, de ce nu, și în Moș Nicolae.

Le mulțumesc încă o dată, și nutresc speranța că vor mai lumina și în viitor, „cu zâmbete, chipurile cititorilor” Bibliotecii Hangu.

Bibliotecar, Liliana Pîntea

Confluente didactice

INFORMAȚII UTILE DIN ÎNVĂȚĂMÂNT

Anul școlar 2011-2012 are 36 de săptămâni de cursuri, însumând 177 de zile lucrătoare. (În perioada 22-30 octombrie 2011, clasele din învățământul primar și grupele din învățământul preșcolar sunt în vacanță).

Anul școlar 2011 - 2012 începe la data de 1 septembrie 2011, se încheie la data de 31 august 2012 și se structurează pe două semestre.

În ce privește strict structura anului școlar 2011-2012, aceasta va avea mai puține vacanțe, dispărând aceea dintre semestre. În schimb, vacanța de iarnă va avea trei săptămâni în loc de două, iar cea de primăvară, două în loc de una. În zilele libere prevăzute de lege nu se organizează cursuri:

✓ joi, 1 decembrie 2011 - Ziua Națională a

României;

- ✓ marti, 1 mai 2012 - Ziua Muncii;
- ✓ luni, 4 iunie 2012 - a doua zi de Rusalii.

Săptămâna 2-6 aprilie 2012 din semestrul al II-lea este săptămâna dedicată activităților extracurriculare și extrașcolare, având un orar specific („Școala altfel”).

„Școala altfel” reprezintă principala noutate pe care o înregistrează structura noului an școlar. În cadrul acestei săptămâni nu se vor organiza cursuri conform orarului obișnuit al școlii. Programul amintit va avea un orar special și va include activități propuse de elevi, profesori și părinți.

Evaluarea cunoștințelor se realizează începând cu generația de elevi care intră în clasa a V-a în anul școlar 2011-2012, la finalul clasei a VI-a. Toate școlile, pe baza unei metodologii a Ministerului Educației, vor organiza și realiza evaluarea elevilor prin două probe transdisciplinare: limbă și comunicare, matematică și științe. Rezultatele obținute de elevi la evaluări vor fi trecute în portofoliul educațional al fiecărui elev. Acest portofoliu educațional reunește totalitatea diplomelor, certificatelor sau a altor înscrisuri obținute în urma evaluării competențelor dobândite sau a participării elevilor la activități de învățare, în diferite contexte precum și rezultatele ale acestor activități.

O altă noutate pe care o aduce anul școlar 2011 - 2012: clasa a IX-a va fi introdusă în învățământul gimnazial, începând cu generația de elevi care, de asemenea, intră în clasa a V-a, în acest an școlar. La finalul clasei a IX-a, pe baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, se va realiza o evaluare națională obligatorie pentru toți elevii. Rezultatele acestor evaluări se vor exprima printr-un punctaj similar testelor internaționale.

Absolvenții învățământului gimnazial dobândesc diploma de absolvire, parte a portofoliului educațional și foaia matricolă, de asemenea, parte a portofoliului educațional.

Admiterea la liceu va fi astfel: în cazul în care numărul de candidați nu depășește numărul de locuri oferite de unitatea de învățământ, admiterea se va face pe baza portofoliului educațional al elevului; dacă însă numărul candidaților este mai mare decât numărul de locuri al școlii, admiterea se va face luând în calcul 70% din portofoliul educațional, media de absolvire a învățământului obligatoriu, precum și media obținută la evaluarea națională de la sfârșitul clasei a IX-a și în procent de 30% nota obținută la proba de admitere pe care o poate stabili fiecare unitate de învățământ. În cazul mediilor egale, diferențierea se va face pe baza portofoliului educațional.

Până la examen, vă doresc mult succes și numai note bune!

Prof. inv. primar, Munteanu Ștefania Carmen

VALOAREA FOLCLORULUI ÎN ACTIVITĂȚILE CU PREȘCOLARII

Folclorul și etnografia oferă educatorilor un bogat material ce poate fi utilizat în activitățile cotidiene cu copiii. Povestind copiilor despre oameni de demult, care au trăit în credință, respectând legile cerului și urmând învățăturile străbunilor, învățându-i cântece, dansuri și obiceiuri din folclor, îi apropiem de ceea ce este specific românesc, îi îmbogățim sufletește. Dacă copiii de la țară au posibilitatea să ia contact direct cu folclorul, cei de

la oraș sunt rupți de această lume (uneori chiar de părinții lor), satul românesc cu frumusețile lui rămânându-le străin. Tocmai de aceea, educatorul trebuie să asigure primul lor contact cu aceste creații, operând o riguroasă selecție a materialului didactic, ce trebuie adecvat vârstei, nivelului de înțelegere, posibilităților de execuție ale copilului. Cele mai potrivite genuri sunt cântecele, baladele, obiceiurile, dansurile, basmele care pot trezi interesul pentru folclor și îl pot apropia pe copil de creația populară. Desigur că acest lucru depinde în mare măsură de metodele și procedeele pe care educatorul le folosește în timpul activităților.

Apelul la valorile etnografiei și folclorului de-a lungul timpului, ne-a condus spre folosirea cu predilecție a următoarelor metode:

Metode verbale: - observarea, expunerea, povestirea, explicația, conversația;

Metode intuitive: - demonstrația;

Metode participativ-active: - exercițiul, metoda activității pe grupe;

Alte metode eficiente pentru realizarea obiectivului propus, ar mai fi excursiile, vizitele la muzee de etnografie și folclor, amenajarea unor expoziții cu materiale culese în timpul excursiilor, audiții, vizionarea unor spectacole folclorice, lecturarea unor opere literare (Ion Creangă, Mihail Sadoveanu).

După cum știm, aceste metode nu pot fi folosite individual. Ele se completează una pe alta. Așadar, când vom arăta copiilor costumul național, noi vom folosi observarea, explicația, demonstrația (ordinea în care se îmbracă fiecare parte componentă a costumului). Pentru a învăța copiii un dans popular, vom explica și demonstra pașii respectivi, împreună cu mișcările (mâini-cap), cu acompaniamentul muzical necesar și strigăturile adecvate.

În cazul excursiilor copiii intră în contact direct cu unii creatori populari și creațiile lor, pot fi observate vase, unelte de lucru, diferite obiecte necesare traiului de la țară, măști, costume populare; vor învăța cântece și dansuri populare direct de la surse autentice. Ajunși la grădiniță, vor exersa cu plăcere cântece și dansuri populare, închegând adevărate spectacole folclorice.

Cunoașterea și învățarea folclorului ajută și întregește educația multilaterală pe care o facem copiilor în contextul social actual.

Proverbele și zicătorile, alături de ghicitori și jocuri pentru copii, ascut mintea și îi pregătesc pe aceștia pentru viață. B.P. Hașdeu spune că „proverbele ar fi concluzii la care se poate ajunge din analiza unui basm sau a unei legende, că orice proverb n-ar fi altceva decât ideea de bază ce se desprinde de viață”. (I.C. Chițimia – Folclorul românesc în perspectivă comparată – Editura Minerva, București 1971). Proverbele sunt, de fapt, ceea ce sunt maximele și cugetările pentru literatura cultă.. folosind proverbele și zicătorile în educația copiilor, îi facem pe aceștia nu să învețe viața cum să fie ea, ci să o perceapă așa cum este. Căci proverbele nu sunt învățături, ci forme de viață ca toate celelalte forme de artă populară. „Ele nu sunt învățături, dar pot duce foarte firesc la înțelepciune.”(Ovidiu Papadima . Literatura populară română – E.P.P, București, 1968).

Basmul românesc, alături de legende și povestiri populare, conturează plastic tipul omului de omenie, așa cum îl vede poporul român, fiind presărate cu proverbe ce ne apar din loc în loc, ca niște concluzii izvorâte

Experiențe pedagogice

Experiențe pedagogice

Experiențe pedagogice

din faptele povestite.

Anton Pann, Ion Creangă, Petre Ispirescu, Dumitru Almaș au sintetizat în mod admirabil esența folclorului, ridicându-l, creator, la nivel de literatură cultă, fără a trăda baza lui populară. ”Dacă în copilărie nu putem cultiva înțelepciunea, putem în schimb să pregătim terenul pentru formarea ei; să-i deprindem pe copii cu adevărul și sinceritatea, să se supună chemărilor rațiunii și să cugete. „ (John Locke – Texte pedagogice alese - E.D.P., București, 1962).

Am dori să amintim și de acele producții folclorice cu caracter direct didactic, ghicitorile, care au un conținut bine definit. Plantele agricole, animalele domestice, uneltele de lucru se găsesc ca într-o enciclopedie veselă și sfătoasă în culegerile de ghicitori:

„Într-un vârf de pai, șade oastea lui Mihai”(spicul grâului)

„Cum îi rupi hainele, își arată dinții”(știuletele de porumb)

„Patru resteie duc un car cu fân”(oaia)

„Ce fiară încornorată, umblă cu gura căscată și numai cu limba râmă, tot răstoarnă și dărâmă.”(plugul)

Folosite în anumite momente ale lecției, ghicitorile ascute și stimulează creativitatea, copiii devenind ei însuși creatori de ghicitori, întrecându-se în a-și pune la încercare colegii.

Familiarizând copiii cu folclorul, folosind o multitudine de metode și procedee, le dezvoltăm sentimentul patriotic, care are o semnificație deosebită, fiind o stare de conștiință mereu vie, concentrată și deschisă. Prin el ființa umană se simte legată de pământul pe care locuiește, de societatea în care trăiește, de tradițiile acesteia, de limba prin care se înțeleg în mod obișnuit oamenii. Patriotismul este corespondentul subiectiv al ideii de patrie; el are rădăcini adânci în om. „Patria este poporul” a afirmat Tudor Vladimirescu și această propoziție spune totul.

În continuarea acestui capitol vom face câteva propuneri de teme pentru activitățile frontale - dirijate. Ne-am gândit că învățământul preșcolar și copiii în special nu au decât de câștigat în urma introducerii în programă a unor activități de familiarizare a lor cu genuri și repertoriul folclorice. Astfel, în cadrul activităților de educare a limbajului vom folosi texte autentice folclorice (strigături, poezii), dar ne stă la îndemână și literatura cultă. Exemplu: „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă, „Dumbrava minunată” de Mihail Sadoveanu, cuprind descrierea vieții de la țară, obiceiuri și tradiții. La activitățile de cunoașterea mediului se pot face diferite observări ca: „Vase din lut cu ornamente”, „Costumul popular”, „Măști și costume specifice obiceiurilor de iarnă” (clopoțel, pârâitoare, tobă, buhai, bici). La educație

muzicală se pot învăța unele cântece populare specifice folclorului copiilor și apoi, în funcție de vârstă, cântece din repertoriul adulților. În activitățile de educație fizică propunem familiarizarea copiilor cu dansurile populare regionale adaptate desigur vârstei. Dansul popular are, la modul natural, ritm, echilibru, suplețe, ținută adecvată și cultivă în mod plăcut multe virtuți fizice cu forța, viteza, tenacitatea, simțul orientării în spațiu. nu există din acest punct de vedere, un mijloc de educație fizică mai complet, pe care omul să-l facă și cu multă plăcere/ La activitățile artistico - plastice putem realiza cu copiii prin pictură și desen: „Costumul popular”, „Hora în sat”, „Cu Nică la iarmaroc”, „Decorări de vase”, „Decorări de linguri”. Prin modelaj putem realiza: „Vase din lut”, „Căruța și calul”, „Unelte agricole”.

Prin intermediul activităților practice se pot realiza următoarele teme: „Punctul românesc”, „Costumul popular al păpușii”, „Șervețele”, „Covorașe” (țesut), „Mărgelile pentru păpuși” (înșirare), „Cuptorul pentru pâine” (din cutii de chibrituri), „Casa țărănească” (din chibrituri și cucuruz).

Cunoașterea folclorului și a creațiilor populare, ar trebui să ocupe un loc important în programa noastră de învățământ, deoarece prin folclor, dezvoltăm copiilor dragostea și respectul față de locurile natale, de portul nostru popular care încântă privirea, de cântecele care înalță sufletul.

Institut, MUNTEANU ANIȘOARA, Grădinița Buhalnița

